

יהודית פעם בקשה רשות-ראיון מלפניה, והשיב: "להשתמש בדברים של מה בכך יהי' רק בזיון ליהידים, להגיד לכם איזה דברים אינעמים, אינני אגטישימי אמיתי, דבר טוב אין ביכלתי להגיד לכם, כי זה יזיק להממשלה" יבוזה דחה הבקשה לראיון.

יצידון דוד נאליט. בפברואר 927 רצח טאטו, תלמידו של קיזא, את הסטידנט היהודי דוד פאליק בצרניביץ. הפרופ. קיזא ואיליעסקו היו סניגרו של הרוצח לפני הטריבונאל ושוחחר.

הנאציס בבארשא. דאנילא, תלמידו של קיזא, לא הסתפק בהתנפלות על היהודים מצד הסטודנטים, כ"א נדד מכפר לכפר במרמורש, והסית את תושבי הכפרים להתנפל על היהודים למרר את חייהם וגם להצית את בתי היהודים באש. כתוצאה לזה, אחרי עזבו את הכפר, התושבים שברו חלינות בתי יהידים, מכים, פיצעים, גוזזים זקני ופיאות היהודים.

גם בבארשא (מרמירש) היפיע המסית הנ"ל בחדש מאי 930, והסית בפומבי ליתן את בתי ישראל למאכילת אש, ואח"כ לגרש את היהודים משם; להתחילה בבארשא ולסיימה בכל מרמורש. ביום 17 למאי ש. ז. הגיע שלוחו הפרטי של דאנילא מפאליאן לבארשא, והזהיר את היהודים שהשאריתם בבארשא קשירה בהתנאים: השמטת חיבות הערלים; מסירת מרעה-בקר; מסירת אחיזות יהודים; מסירת איזו יערים; יהודי לא יחזיק משרת ערל. יהודי בארשא ברחו אז מהישוב.

ביום ועש"ק — 4 ליולי 930 — ביומא דשוקא, הערלים המספקים מזון ירק יעופית לתושבי הישוב לא התראו כלל עד שעות מאוחרות על היום. יהודי בארשא חרדו לקראת המחזה הבלתי מצוי, ותפעם רוחם, מבלי לידע פתרון דבר. אחרי שעה תשע קיה"צ עלו פתאום שלש מוקדות בשלש שכונות היהודים. כמה מהערלים גם שפכו נפט על הגגית. כבאים לא נמצאו בהישיב. ניסו לקרא את הכבאים מסיגעט. אילם ראש התחנה לא אבה ליתן רכבה מיוחדת להכבאים בלי רשות מביקרטט. כל בתי יהודי בארשא הי' למאכילת אש. רק שני בתים היו בטיחים נגד שריפה. יהודי בארשא נשארו רק עם הבגדים והחפצים שעל גופם. דאנילא המסית הופיע אח"כ בבארשא, ונתקבל מטעם הערלים בטיפים ובמחולות. הוא פקד עליהם שיסעו תימ"י לביקרטט, ייצהירו לפני המיניסטר כי הם אינם רוצים ביהודים, ולא יתני להם לבנות בתיהם שוב שנית. המיניסטר וואידא קיבל אותם, והבטיח להם לחקור בענין בקשתם. ביום 12 לאויגוסט ש. ז. מצאי את ביהכ"נ הגדול בסיגעט יצוק נפט. הטריבונאל בסאטמאר בניבמבר 930 שחררה את כל הנאשמים בדבר השריפה בבארשא, רק את המסית דאנילא ענשה בקנס של 5.000 לעי.

ציחון ר' משה טישלער. להגביר מ"ה משה טישלער דע נאדיאיקלאד, הרה"ק דק' קלייזנברג, וחבר לעד-המרכזי של הלשכה, בעל אחיזות ויערים גדולים בגליל קלוי"ב וטירדא, הי' לו ריב נגד איזו חברה רומנית. לרגלי